

[Faint, illegible handwritten text]

1679.

1. Scheffer, Georgius : De errore calculi. et l. unum.

C. de errore calculi.

1680.

1. Hertius, Johann Nicolaus : De communitate liti-

rasum.

2 Meyer, Johannes Conradus : De jure circa cadaveres
puniturum ad l. 24 l. 6. XLIX. Ny.

1681.

1. Diebus, Johann Hermann : De nucce moschata

2. Gesting, Johannes Georgius : De unione praelium.

3^a & ₂ Hertius, Joh. Nicolaus : De feudo nobili.

? Suentl.

4. Herms, Dr. Wilhelmus : De feudo imperii

5. Mollenbeckius, Bernardus Ludovicus : De anti-dorati

donatione

6. Nitzschius, Fridericus : De publicae utilitatis
praerogativis

1682.

1. Melchior, Johann Philippus: De concurrentibus juribus
dictionibus.
2. Mollenbecius, Bernardus Ludovicus: De jure collecta
paradoxa.
3. Mollenbecius, Bernardus Ludovicus: De genus principis
et veteri per hunc jurandi more occasione l. 13. §. 6.
§ fin. ff. de iur. jur.
4. Mollenbecius, Bernardus Ludovicus: De Augusta, Ro.
manorum impetratrice.
5. Nitzschius, Fredericus: De curatore bonorum absentis
sive beneficio l. 3. C. de postlim. Quers.

1683.

1. Hart, Johann Melchior: De cautelis contractuum
2. Lucius, Johann Melchior: De damnis farras declinandis
et reparandis.

1683

3. Rosenbrach, Otto: De conclusione causae.
4. Schurz, David Immanuel: De jure feudorum.
5. Thielen, Nicolaus: De ultimarum voluntatum
inductionibus.
6. Thielen, Nicolaus: De personarum miserabilium
foro competenti.

P.

13.

87

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a historical document or manuscript.]

4455.

32.
6

Q. D. B. V.
DISSERTATIO
DE

1681, 3^a

FEUDO NOBILI,

Von

Kitter Lehen

Quam,

PRÆSIDE

JOH. NICOLAO HERTIO,

J. U. Licent.

JOHANNES FRIDERICUS
de BOBENHAUSEN,
Nob. Hass.

Publico eruditorum examini,

Ad diem Junii subjiciet.

GISSÆ HASSORUM,

LITERIS ACADEMICIS KARGERIANIS.

Anno c^o l^o c^o lxxxii.

No. 60

ILLUSTRI ET GENEROSO DOMINO,
DOMINO
HENRICO
LUDOVICO
DE BOBENHAUSEN,
SUPREMO IN AULA HASSO-
DARMSTADINA DOMESTICÆ REI ET
VENATIONIBUS PRÆFECTO, PATRUI ET TUTORI
SUI FILIALI OBSEQUIO ET REVE-
RENTIA COLENDO,

HOC QUÆCUNQUE EXERCITII ACADEMICI
SPECIMEN

Dicat & consecrat

Devotissimus

JOH. FRIDERICUS de BOBENHAUSEN.

J. J.
DE FEUDO NOBILI
SECTIO PRIMA,
DE
NOBILITATE PHILOSOPHICE
CONSIDERATA.

- §. I. *Prologus & instituti ratio.*
§. II. *Philosophica nobilitatis definitio.*
§. III. & IV. *Refutantur definitiones, quæ à nativitate vel divitiis nobilitatem repetunt.*

§. I.

DEfinitiones de feudo nobili intricatas, obscuras, nonnunquam & lubricas esse, nemo temerè negaverit, qui JCorum de feudis scripta obiter

A

ter

ter introspexit. Causa hujus rei præcipua mihi visa est, quod nobilitatis genium non rectè intellexerunt, nec quæ distinguenda erant separaverunt. Quamobrem, ut disputatione illâ defungamur expeditius, nobilitatis natura nobis pressius indaganda, & penitus eruenda est; idque triplici consideratione, philosophicâ, Civili & Germanicâ; quâ absolutâ, descensu facto, facile quid feudum nobile sit intelligetur.

§. II.

Philosophicè consideratur nobilitas, quando mente concipitur, & quasi à materiâ abstrahitur. Igitur cum nobile præstans aliquid & eximium notet: *nam nobilissimum quod optimum*, ait Vellejus Paterculus, * nobilis utique erit, *qui re aliquâ præcellit*. Enimverò, cum homines variè dissentiant in opinione præstantiæ, alii quippe nudam virtutem, alii divitias, alii honorem unice æstimant, explosis autem his sententiis, felicitas humana verè collocetur in exercitio omnigenæ virtutis cum rerum sufficientiâ conjuncto, nobilis plenissimè erit, *qui opinione virtutis, rerum ad vitam utilium sufficientiâ comitata, alios exsuperat*.

* Vellej. Paterc. 1, 128, 1.

§. III.

Neutiquam igitur in hunc censum venit nativitatis splendor: nam in aperto est, natales nobiles haut quidquam per se tribuere præstantius temperamentum corporis, ut ut sæpe bonitas alimentorum huc faciat; aut præstantiorem animum, eximiamque vim ingenii: sed plebejis ex natalibus æquè feliciter hæc posse provenire. Nec alio ordine in producendis nobilibus quam plebejis natura procedit. Sed & pari sanctimoniâ plebejorum quam nobilium matrimonia coluntur aut coli possunt. Nec facile quis præstiterit,

minus

minus frequenter auratos thoros ab adulteris perfultari, quam modicas spondas. Adeo ut si vel maximè virtus parentum in prolem semper transfunderetur; multis tamen difficilimum sit probatu abs primâ stirpis origine intaminatum, & citra alieni mixturam sanguinem ad sese dimissum. Sed nec illud vulgatum: *fortes creantur fortibus & bonis*, adeo citra exceptionem est, quin in contrarium æquè invaluerit, *heroum filii noxæ*. Sicut haecenus Pufendorfius (1) dissertuit. Cui non possum non addere insignem Juliani (2) dissertationem de illis qui Diis Jove, Apolline, &c. se natos gloriantur. Καὶ ὅτω μὲν αὖ ὡσιν ἀγαθοὶ πατέρες ἢ αὐτὸς ἐκείνοις ἐμφορῆς, τῆτον ὀνομαζέιν πατρῴως ἐυγενίῳ. ὅτω δὲ τὰ μὲν τῶν πατέρων ἐπιήρξεν ἀρετῆς εἰδείῃ, αὐτὸς μεταποιήσῃ τῶν κλημάτων. τὰτε δὲ νομισέον πατέρες τὸν Δία ἢ Φυτηγόν. ἢ ἔδὲ μείον αὐτῶ δοτιέον ἐκείνων, οἱ γεγονότες πατέρων ἀγαθῶν τὰς σφῶν τοκέας ἐζηλώσαν. Οἷσις δὲ ἐξ ἀγαθῶν γέρονε μοχθηρὸς τῆτον τοῖς νόθοις ἐγγραφεῖν ἀξίον. Τὰς δὲ ἐκ μοχθηρῶν φύτας ἢ ἀποσπομοῖς τοῖς τοκεῦσι ἔποτε ἐυγενεῖς φατέον. ἔτε εἰ πλεστοῖεν ἀλάτοις μυρίοις, ἔδὲ εἰ ἀποσπομοῖτο ἀποσπομοῖς δυνατοῖς &c. Adeoque quicumque praeclaros parentes sortitus fuerit, & horum ipse similis fuerit, hunc audacter nobilem esse pronunciemus. Quisquis vero parentes habuit minimè virtute praditos, quorum ipse possessionem sibi vindicaverit, ejus parentem & authorem generis humani fovem esse existimandum est; nec ei minus quam iis deferendum, qui, cum parentibus bonis nati essent, illorum virtutem imitati sunt. Sed qui malus & depravatus à bonis ortum accepit, hic inter illegitimos seu spurios habendus est. Nec qui ex pravis orti illorum similes sunt, eos nunquam nobiles appellare debemus, tamen si decem millia talentorum in bonis habeant, aut majorum suarum

A 2

quam

(1) Pufendorf. IIX. de Iur. Nat. & Gent. c. 4. §. 25.

(2) Julian. Orat. II. de Const. Imper. Gest.

quam plurimos percenseant, aut certe Tyrannos viginti. Ge.
conf. Phalarid. in epist.

§. IV.

Neque divitiæ solæ & per se satis aptæ sunt, ut præstan-
tem efficiant: Sanè in summis divitiis etiam miseræ locum
esse posse, in fabulis Midas adumbravit *divesque miserq;*:
neque rarò divitiæ, dum unam hominis partem nempe corpus
nimis molliter fovent, alteram præstantissimam i. e. animum
suffocant: unde luxus, malum specie levius, sed unde omni-
bus populis omnium fere calamitatum oritur initium.

* Ovidius L. XI. *Metamorph.*

SECTIO SECUNDA

DE

NOBILITATE CIVILI & INPRI-
MIS EUROPÆA.

- §. I. *Nobilitatis Civilis catholica defi-
nitio non potest tradi.*
- §. II. *Variam esse nobilitatis rationem de-
monstratur, sed Europæa definitur.*
- §. III. *Illamq; rationibus politicis congrue-
re ostenditur.*

§. I. Hæc

S. I.

HÆc consideratio nunc sufficiat. Nobilitatis civilis generalem & in omni rep. valituram descriptionem afferri non posse, tradunt eximii scriptores, Paulus Castrensis, Fridericus Sandeus, * Bodinus, ** alii.

* Castrensem & Sand. allegat. D. Frider. Rhet. ad l. feud. l. pag. 71.

** Bodinus III. de rep. 8.

S. II.

Neque illi malè existimasse videntur: cum enim civitates à fine multifariam differant, non potuit una eademque esse existimatio civium. Sunt qui ordini nobilium annumeraverunt omnes, qui ab artibus manuariis abstinentes belli operibus vacarent, quod de Ægyptiis, Lydis, Persis, Scythis, aliisque barbaris nationibus tradit Herodotus (1.) Sunt qui divitiis dignationem addunt. Ut Tartari Precopenles his, qui plures captivos, cum moriuntur, possident: quod Thuanus (2.) refert. Maxime vero antiquum est, natalibus tribuere dignationem, & præcipue à multis seculis in Europâ obtinuit. Hinc nobilitas Aristoteli (3.) est dignitas majorum. Quod etiam ad maternum sanguinem in nonnullis locis cœpit produci. Virgilius XI. *Æneidos* de Drance:

Genus huic materna superbum

Nobilitas dabat; incertum de patre ferebat.

Quod multorum populorum institutis confirmat Dionys. Gothofredus (4.) Ut proinde nobilis Europæus definiri possit:

A 3

Cæd.

(1.) Herodot. l. II. Hist.

(2.) Thuan. l. LXVII. Histor.

(3.) Aristot. II. Rhetor. 16. conf. IV. Polit. 8.

(4.) D. Gothofred. ad L. l. D. ad Municipal. conf. Seld. III. de Synedr. c. 9.

*Cui præcellentia aliqua à Civitate est tributa, quam in soboles
transfundere possit.*

§. III.

Dicet autem nobilitas Philosophica cæteris videatur præ-
ferenda, post hanc tamen Europæam ad civitatis fortunatæ seu
optimæ conditionem propius accedere, facile ostendi potest.
Est sanè inter illius instituta ut civium originariorum præ-
cipuè habeatur ratio. Præclare Isocrates in sociali. Καὶ
τοὶ γὰρ πόλιν μὴ εὐδαιμονίζουσιν, μὴ τὴν ἐξ ὁπάντων ἀνθρώπων εὐ-
κλήτους πολίτας ἀθροίζουσιν, ἀλλὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς
τὴν πόλιν ἀικησάντων μᾶλλον τῶν ἄλλων διασώζουσιν. *Ea demum,*
inquit, civitas felix est habenda, non quæ promiscuâ hominum
colluvie multos cives temerè colligit, sed quæ antiquissimas & pri-
mas familias maximè conservat. * Habent autem hujusmodi
familix plerumque magnas & florentes necessitudines, opi-
bus, quas majores collegerunt, abundant, domesticis exem-
plis generosaque majorum famâ & dedecoris metu ad virtu-
tes acius instigantur. Unde magna in civitatem commoda
derivari possunt, nam minus his invidetur, & officiis civilibus
præfecti facile amorem & reverentiam sibi conciliant; quip-
pe nati & facti ad talia creduntur.

* adde Loecen: L. II. Antiq. Sueco Gothie. c. 10.

SECTIO TERTIA
DE
NOBILITATE GERMANICA.

§. I. Nobilitas Germanica institutum est
civitatis virtutem bellicam pro fine
habentis.

§. II.

§. II. Ludolphi Hugonis sententia commendatur, & ostenditur nobilitatem Germ. fuisse.

§. III. Gentilitiam.

§. IV. Bonis & pradiis præcipuè feudalibus donatam.

§. V. Militia, inprimis equestri, deditam.

§. VI. Honoribus cultam, ubi de equitibus auratis Germ. Ritter.

§. VII. Seminarium præcipuarum dignationum.

§. VIII. Definitio nobilis Germani.

§. I.

Non ordiemur altius à veterum Germanorum nobilibus. de quibus Tacitus & alii consulantur. Francorum & Saxonum recentiora nomina ad nostram ætatem propius pertinent. Hi cum more Germanorum, quos armorum cupidos armisque innatos & innutritos, Seneca (*) dixit, in bellicæ virtutis usu ac gloria veluti palmarium ponerent, temp. ad militiam aptandam, & præcipuis honoribus virtutem militarem afficiendam esse judicarunt.

(*) Seneca l. de ira c. 11. conf. Tacit. de morib. Germ. c. 14.

§. II. Nostra

§. II.

Nostra igitur nobilitas, ait doctiss. Ludolph. Hugo, * tam superioris quam inferioris gradus dignitas militaris est: nam quo perpetuò milite quasi præsidario instructum esset Imperium, ratio inventa est, quâ eos qui virtute bellicâ præstabant, cum omni posteritate militiæ addicerent & quasi consecrarent, certis quibusdam bonis, solenni cæremoniâ illis assignatis, hac lege ut ipsi eorumque posteri masculi iis fruantur quidem, sed vicissim ad militiam subeundam, cum usus foret, parati essent. Hoc antiquum feudorum institutum est, licet sequens ætas multa in iis mutaverit. Quæ ut verissima sunt, ita commentario illustrare conabimur.

* Hugo de Stat. Reg. Germ. c. IV. §. 22. adde Rhetium d. l.

§. III.

Nobilitatem igitur Germanicam gentis esse beneficium, quod in posteros longâ serie explicari queat, ipsa vox Edel vel Adel, si alia testimonia deessent, indicat. Nam Odel vel Odul vel Adhel priscis proprium, avicum, vel antiquum significavit, quod ex Odofrido, antiquissimo scriptore Germanico, Veterum Britannorum, Suecorum, imò Norvvegorum documentis diligenter annotavit Johannes Loccen. in *Lexico Sæco-Gothic. voce Odeliord.*

§. IV.

Cum verò magna etiam præstantia suis non circumdata præsidis facile evilescat, placuit à longis temporibus, & totâ ferme Europâ Germanis autoribus sensim invaluit, ut bona, nobilibus imprimis, sub feudi titulo assignarentur. Unde prope inducor ut credam, vocabulum vasalli, tot originationibus JCrorum & simul Criticorum insigne, à voce Best (quod firmum

firmum & stabile significat) & Adel vel Edel descendere, ut perinde sit ac *nobilis investitus*: nisi magis placeat D. Loccenii (1) opinio, qui non invito vocis sensu ductuque à Gothico *Wâsell* / i. e. obnoxius, à quo non abludit Germanicum *Wese* *Waise* / i. e. orphanus seu pupillus, derivavit: nollem enim conjecturam nostram cuiquam vel laudare vel obtrudere. Quam tamen non parum juvat, quod titulus olim splendidus, *Bess* eandem ob causam nobilibus tributus credatur (2) Illud fidentius ausim asserere; à bonis, seu agris nobilitati annexis cognomina nobilium duci cepisse; cum olim more Græcorum patris nomen proprio subjiceretur, aut ex eventu aliquo notave corporis aut animi vocabula affingerentur. Cujus rei regia illa cognomina Crassi, Calvi, Balbi, & aliorum, indicio esse possunt. Vix tamen ostendi potest, quando & quo auctore hic mos ceperit. (3) serò tanè in Galliâ, & Angliâ, serius in Scotiâ receptum fuisse Buchananus (4) observavit.

(1) Loccen *Lexico feudal. voce investiturâ.*

(2) V. Heigius *1. quæst. 2. num 82. add. Lehm. l. 7. c. 47.*

(3) D. Clotz, *de titul. honorific. c. 9. §. 2.*

(4) Buchanan. *l. VII. Rer. Scotic. p. 116.*

§. V.

Talibus autem sæpè amplis bonis auctorati nobiles potissimum robur Germanicæ militiæ fuerunt. Ad Francorum imperium non ascendam. Otto Frisingensis (1) refert, in exercitu Henrici IV. Imper. contra Saxones moventis, præter Duces & Comites, innumerabiles fuisse nobiles. Colmarienses annales velut memorabile consignant, anno supra millesimum ducentessimum octuagesimo primo Argentorati multos ignobiles militiæ se addixisse. Lehmannus (2) ubi retulit Civitates Imperiales multos opifices & plebejos circa tempora Rudolphi Regis sub signis habuisse, id contra *Tentorium morem* factum fuisse observat. Ut non malè forsan suo tem-

B

pore

pore observaverit Noldenus, (3) ante ducentos annos solos nobiles in Germaniâ & Italiâ meruisse.

(1) Frisingensis I. de Reb. Gest. Frideric. c. 6.

(2) Lehmann. l. V. c. 112. ubi annales Colmaricenses citat.

(3) Nolden de nobilit. §. 27.

§. VI.

Ut verò nobiles, alacrius ad virtutem grassarentur, aliud illis decus additum est; nempe bellicis factis insignes equestri ornabantur honore. Is quomodo olim collatus fuerit, juvabit audire Nicolaum Burgundum (1) qui, postquam memoraverat Fridericum Archiducem edici jussisse, si quis in equestrem ordinem recipi vellet, sub vesperam se in prætorium conferret, addit: *Is honor olim inter Proceres habebatur eximius, quem Regum quoque Principumque liberi expectare jubebantur in justam ætatem. Insignia dignitatis erant auratus ensis, aurata calcaria, cum paludamento: Hunc enim cultum bona leges seu majorum mores in cæteris nobilibus plebeisque proscripserant. Inde dicti aurati equites, quos Galli, Itali, Hispani, eodem prope modum verbo, à Caballis cavalleros appellant. Germani autem & Belgæ Ridderos sive Ritteros, à Ridden vel Ryden, quod patrio idiomate equitare significat: equis enim merebant crurum tenuis cataphracti. Ornamenta ordinis in funebrem pompam prælata defunctos, ad sepulcrum comitabantur; qua deinceps suspensa ad proximum tumulo parietem memoriam relinquebant extinctæ dignitatis. Paludamentum a. cotta armorum (cotte d'armes) vulgus appellat, in quo gentilicia insignia ex omni latere eminebant, suis coloribus distincta, ut cataphracti noscerentur in prælio, laudari & increpari possent: prout cuiusque facinora exigent. Cæterum hanc dignitatem solus conferebat Imper. Vices tamen suas aliis mandare interdum consueverat, qui peragerent solennitatem actus, submissosque in genna atque evaginato ense leviter verberatos in ordinem recipiebant. Sanè cum Anno M. C. LXXXIIII. Imperator celeberrimam haberet Curiam Moguntia. Ibi Rex Henricus filius ejus miles factus est in maximâ gloriâ & honore.*

re. Verba sunt Albert. Stadenf. *ad d. A.* Similiter Wilhelmus Hollandiæ Comes ante coronationem in equitum numerum solenni ritu cooptatus fuit, cum antea duntaxat scutifer esset. De Regno Sueciæ tradit Loccenius (3) tanti fuisse apud veteres illum honorem, ut non modo nobilibus bene meritis sed etiam Viris Principibus haberetur & conferretur. In Regno Angliæ Henrici II. Angl. Reg. exemplum habemus, qui Anno 1170. Henricum filium militem fecit & statim in Regem ungi coronariq; præcepit ut est in Chronicis Gervasii (4) An. 1178. Gaufridum alterum filium Britannicum Ducem cingulo militari donavit. Testis Radulphus de Diceto. (5) Sed elegans institutum, ut in hujusmodi rebus fieri solet, superiori seculo propemodum evanuit. Qua de re non possum non afferre, Hartmanni Mauri iudicium. Carolus V., inquit, postquam coronatus gladio divi Caroli prægravi creavit plurimos equestris ordinis Viros variarum nationum, summa cum solennitate, Horum perpauci Germani fuere, qui hoc decus per hostium stragem demereri malunt, atque in ponte Tiberino splendidissimo ordini initiari magis pulcrum atq; egregium putant: deserunt Germani hunc ordinem magni facere, quando viderunt humilibus sordidissimisque mercatoribus pretio aditum ad amplissimum honorem patere: sitim ardoremque gloriæ plurimum hæc indignitas restinxit. Et forte ob hoc quidem ab Equestri Ordine deterrebantur, quod honorem equestris titulumque ex lege equestri intra anni spatium statim post assumere illo tempore creati cogantur, alias ni se pro Equitibus gerant soli imaginarii equites futuri. Insuper quamvis ab antiquo non nisi nobiles admittebantur, ordinariq; solitum, ut quibus initiari huic ordini votum atque mens esset nomina atque cognomina sua descripta Magistris equitum traderent. Hac tamen tempestate, in tantâ diversarum gentium turbâ, plurimi non sponte sed aliorum impulsu, inviti sive temerè ad Cæsarem delati flexis genibus dorsum gladio submittere, quorum multis bene consultum foret, si cum ictu equestri censum quoque equestris accepissent. Atque ex his solennis illa in Le-

gibus & Scriptoribus Germanicis distinctio (5) nobilium in Ritter vel Knechte/ut puto, manifesta est.

- (1) Nic. Burgund. l. 1. *Histor. Bavaric. circa fin.* add. A. apud D. Eyben. c. IX. *El. feud.* §. 11. & seqq.
- (2) V. Auth. magni Chronici Belg. apud Pistor. *in script. Germ.* p. 244. add. Goldast. *tom. 3. Constit. Imperial.* p. 400.
- (3) Loccen l. III. *Antiquit. Sueo Gothic.* c. 7.
- (4) Gerval. *in Chronis.* col. 1412.
- (5) Rad. de Diceto *Imagin. histor.* col. 608.
- (6) Hartm. Maur. *de Coronatione Caroli V. inter scriptor. Germ.*
- (6) V. præ cæteris D. Clozium. *in dissert. de titul. honorific.* c. 9. §. 2.

§. VII.

Fuit autem Nobilitas olim, in Germania seminarium præcipuarum dignitatum, quorsum adhiberi potest liber summi Jcti D. Eybenii, *de titulo nobilis.* Sed decursu temporis fieri cœpit, ut apud cæteros, qui non essent Duces, Principes, Comites, Barones, nobilis nomen resideret.

§. VIII.

His ita positis, surgit definitio nobilis Germanici, cui Imperatoris auctoritate, bonis plerunq; assignatis, decus, multis in signe privilegiis, in prolem propagandi est concessum.

SECTIO QUARTA.

QUID FEUDUM NOBILE?

§. I. Feudi partitio in nobile & ignobile moribus Germanicis debetur.

§. II. Homonymia.

§. III. Definitiones aliorum.

§. IV. De-

§. IV. Divisio in proprium & improprium cum definitione.

§. V. Quid feudum ignobile.

§. VI. *Questio prima.* An bona rustica à nobili comparata nobilis feudi naturam induant?

§. VII. *Questio II.* An feudum nobile à privato acquisitum acquirentem nobilitet?

§. VIII. *Questio III.* An Princeps Germaniæ nobile feudum facere possit?

§. I.

Nemo ignorat feudum (ab effectu dicit D. Taber, ab adjuncta qualitate D. Struvius) dividi in nobile & ignobile. Quæ divisio nusquam in jure feudali occurrit, sed ex vulgo receptâ vernaculi sermonis consuetudine petita est. Nam quæ de Valvaforibus majoribus minoribusvè in usibus Longobardorum dicuntur, & ab Interpret: ad Germaniæ nobiles trahi solent, etsi aliquando argumentum suppeditare possint, summâ tantùm circumspeditione providendum est, ne universis Germaniæ feudis perperam applicentur.

§. II.

Feudum nobile etiam generaliter accipitur, ut comprehendat fenda regalia: Sed quia, ut ante dictum, nomen nobilis iis ultimùm tribui cepit, qui in specie tales dicuntur, hinc feudum nobile de his potissimum intelligitur. Atque ideo re-

Atè pronunciat Wehnerus * Certum esse ex communi usu loquendi appellatione der Rittergütter vel Lehngüter comprehendere tantum feuda nobilia, non autem Baronias, aut alia feuda regalem dignitatem annexam habentia; & proinde privilegium concessum ad Rittergüter non posse extendi ad Baronias, Comitatus, aliaque feuda regalem dignitatem annexam habentia.

* Wehner. voce. Rittergüter.

§. III.

Quænam feudi nobilis sit definitio, maximè ambigitur. * Vulgo definiunt, quod annexam habet nobilitatem, accipientem nobilitans: Alii ab his dissentientes, quod ab Imperatore confertur: ut cætera omnia sint ignobilia, quæ ab Imperatore proximis, Regibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, dantur. Alii, quod à volente simul & potente accipientem nobilitare concessum est. Alii simplicius, quod nobiles obtinent. Alii aliter.

* v. Rosenth. II. concl. 2. Vultej. I. 8. 16.

§. IV.

Sed hæ difficultates facile, ut existimo, superari possunt, si distinguatur feudum nobile in proprium & improprium. Scilicet olim quidem tota ferme Germaniâ perpetuum fuit: Imperatorem & nobilem facere, & bona simul idonea dedicare. Sed inter tristissimos bellorum civilium casus, fatiscente Imperatoris authoritate, sæpe accidit, ut nobiles sub nexu feudali possessa sibi velut propria haberent, mox tamen necessitate pressi vel Principibus rursus in feudum offerrent, vel feudis à Principum manu acceptis ad belli usum cum tota familiâ se auctorarent. Exemplo autem semel facto semper ulterius itum, & pro ratione loci, temporis, aliarumque circumstantiarum, variè transformari cœpit feudum nobile. Ut hoc respectu rectè asseruerit Rosenthalius, (1) ejus naturam ex loci cujusque consuetudine æstimandam esse. Feudum igitur nobile proprium est: *quod nobilibus ab Imperatore ab usus militia est concessum.* Huic proximum: *quod nobili (facto sc. ab Imperatore) à Principibus*

cipibus vel aliis superioritatem territorialem habentibus simili lege est attributum. Nam Imperatori nobilitatis conferendæ jus in toto quidem Imperio competit (2) sed bona etiam quacunque lege aut conditione nobilibus addicere, nullibi Principibus est negatum. Unde jam facile intelligitur, feuda cætera omnia esse impropria: quod observari utile est; nam ubi conjecturæ vel mores loci aliò non ducunt, res ex proprio feudi nobilis ingenio æstimanda venit.

(1) V. Rosenth. 2. concl. 2.

(2) V. Lampad. de Rep. Rom. Germ. l. 3. c. 13. §. 6. Limn. l. 6. c. 1. num. 36. & seqq.

§. V.

Eodem modo feudum ignobile seu Burgense, Baurno und Schupff-Behen/considerari potest. De quo, quoniam extra propositum nostræ dissertationis est, nolumus plura.* His bene cognitis facile erit respondere ad controversias, quæ ob differentes JCorum sententias difficiles putantur.

* V. Wehner. Voce Schupff-Behn. Besold. lit. A. num. 19. lit. B. n. 9 50. lit. S. num. 54. Speid. lit. B. num. 19. Carpzov. p. III. const. 28. def. 5.

§. VI.

Primum quæritur. An prædia seu bona rustica, adeoque servitiis & oneribus obnoxia, à nobili comparata fiant feuda nobilia? Negatur, si de propriis sermo est; nam destinatio ejus qui summam aut saltem analogam potestatem habet requiritur. (1) Aliud tamen usu invalescere potuit. Ita refert Mevius (2) Ordinem equestrem Brunsvigæ ab antiquo privilegium obtendere, quod prædia ab ipsis acquisita etiam nobilia fiant; sed tamen controversiam adhuc pati. Exempla alia adducit Caspar Lerchius. (3)

(1) V. Struv. cum allegatis c. 3. §. 8. num. 3. Erhard. de oper. rustic. cum allegat. §. 21. Klock. de contrib. c. 14.

(2) Mevius IV. Dec. 106. num. 1. adde p. III. Dec. 181.

(3) De ordin. equest. art. 2. p. 180. & seqq.

§. VII.

Quæritur secundò, an feudum nobile à privato acquisitum acquirentem nobilitet? Negatur de feudo nobili proprio.

prio, quo pertinet textus Juris Saxonici: Es erhöhet nicht des Manns Schild/ noch seinen Adel/ denn Fahnenlehen/ ob ihm das geliehen wird. c. 21. in fin. nam malè sine dubio feudum nobile in genere definiunt (faciunt autem pleriq; (1) quod nobilitas sequitur, cum ex supra dictis satis constet, feuda nobilitati accessisse. Atque itâ in Hassiâ nostrâ quotidie videmus, ubi privati bona equestria (Rittergüter) possident, ut tamen nihil nobilitatis in ipsos tali possessione transeat. Potuit tamen consuetudine aliud induci, idque in Gallia olim in usu fuisse ex Claudio Espillio observat Limæus. (2)

(1) V. Vultejus d.l. ab emt add Reink. l. cl. 4. c. 14. §. 51. 52.

(2) Limæus tom. I. addit. Juris publ. l. 6. c. 1. num. 54.

§. IIX.

Quæritur tertio, An Principes Germaniæ feudum nobile conferre possint? Equidem feudum nobile maximè proprium est, quod ab Imperatore velut fonte dignitatem emanavit. Quo pertinent rationes allegatorum à D. Eybenio. (1) Sed cum Principibus aliisque Germaniæ Ordinibus tributa imponendi & remittendi simulque militiam instruendi jus competat, non dubitandum, quin feuda nobilia possint efficere, quæ proximè accedant ad conditionem ab Imperatore collatorum: idque usu servatur (2)

(1) V. Eyben. c. IIX. Eleç. §. 15. p. 176.

(2) Vultejus d.l. n. 17. Nolden de nobilit. n. 65. & seqq. n. 82. & seqq.

COROLLARIA.

- I. In emptione & venditione naturaliter se decipere licet.
- II. Arrha non est semper argumentum emptionis perfectæ.
- III. Arrha datio non facit, ut liceat ab emptione perfectâ recedere.
- IV. Venditor ad tradendam rem præcisè tenetur, nec præstando interesse liberatur.
- V. Nulla hætenus satis idonea ad faciendam fidem instrumenta allata sunt, ex quibus probari possit jus feudale à Friderico I. vel II. vel III. confirmatum esse.
- VI. Feuda quæ à filiis familias acquiruntur ad censum bonorum castrensiū pertinere semper, vix probari potest.

F I N I S.

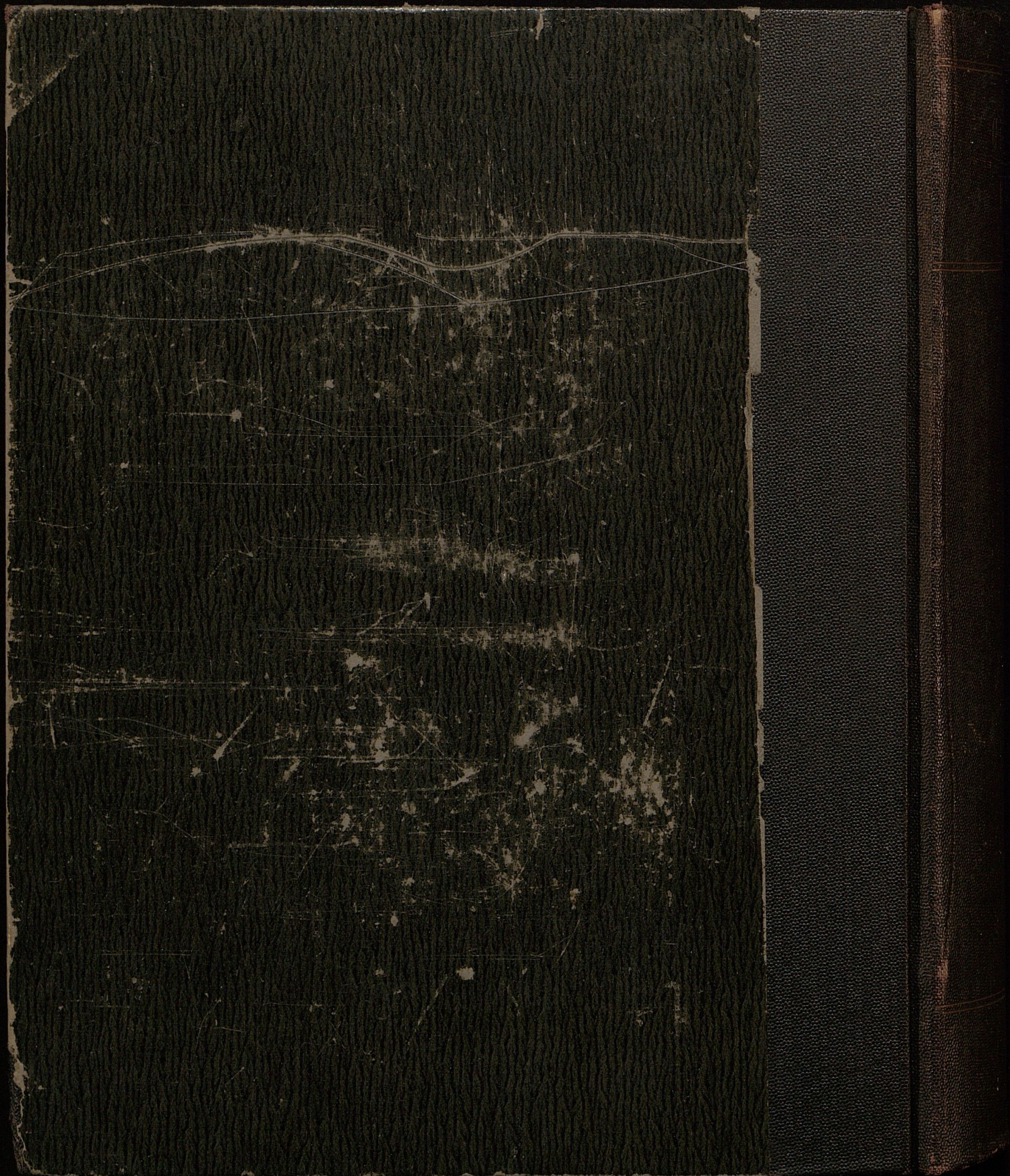
ULB Halle
005 382 53X

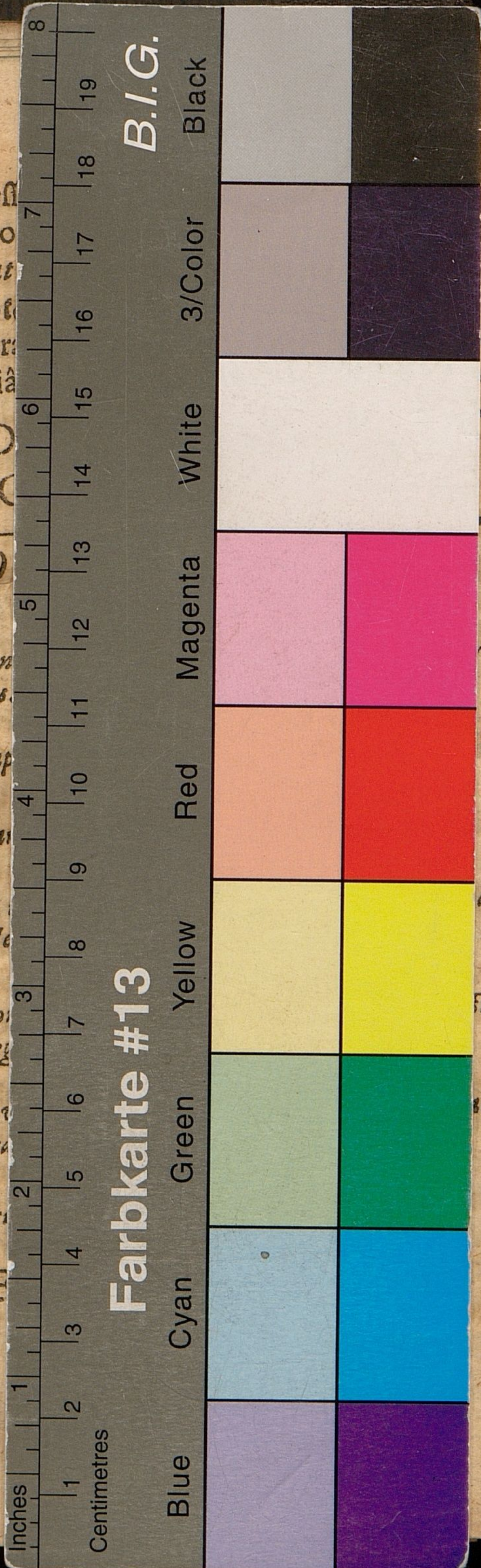
3

107

4455. XVIII. 4.

32
6

Q. D. B. V.
DISSERTATIO
DE
FEUDO NOBILI,

1681, 3a

Von
Kitter Lehen

Quam,
PRÆSIDE
JOH. NICOLAO HERTIO,
J. U. Licent.

JOHANNES FRIDERICUS
de BOBENHAUSEN,
Nob. Hass.

*Publico eruditorum examini,
Ad diem Junii subjiciet.*

GISSÆ HASSORUM,
LITERIS ACADEMICIS KARGERIANIS.
Anno clō lōc LXXXI.

No. 60

